

Sosiaali- ja terveysministeriön näkökulma sote-muutokseen ja tietohallintoyhteistyöhön

Terveydenhuollon atk-päivät
12.-13.5.2015

Maritta Korhonen
Kehittämispäällikkö

Esityksen sisältö

- Sote-uudistuksen valmistelu jatkuu
- Sote-tieto hyötykäyttöön strategian toimeenpano käynnissä
- Kansallisen ja alueellisen tietohallinnon ja ICT-palveluiden ohjaus- ja yhteistyörakenteiden kehittäminen
- Case vaiheistusasetus

Sote-uudistuksen valmistelu

- Valmistelu tehdään STM:ssä, VM:ssä sekä OM:ssä toimialajaon mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriön kansliapäällikön johdolla.
- THL osallistuu työhön ja tukee selvityksen valmistelua.
- Valmistelussa oleellista vuorovaikutus kunta- ja sote-kentän toimijoiden sekä muiden keskeisten sidosryhmien kanssa

Sote-uudistuksen valmistelu

- Jatkovalmistelussa hyödynnetään tausta-aineistona
 - aikaisempaa sote-rakennemuutostuksen laajaa valmisteluaineistoa,
 - sote-budjettikehysarviointia sekä
 - selvitystä monikanavarahoituksen purkamisen vaihtoehtoista
- Työskentelyn alkuvaiheessa arvioidaan rajattuihin asiakokonaisuuksiin liittyvät mahdolliset erillisselvitystarpeet.

Sote-tieto hyötykäyttöön -strategia 2020: Tieto hyvinvoinnin ja uudistuvien palveluiden tukena

Sote-tieto hyötykäyttöön: Ohjaus ja yhteistyö

Strategiset tavoitteet vuoteen 2020 mennessä

- Tiedonhallinnan ja tietojärjestelmäratkaisuihin liittyvän yhteistyön ja ohjauksen tavoitteena on tukea kansallisen sosiaali- ja terveyspolitiikan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen tavoitteita ja toimenpiteitä.
- Kansallisen ja alueellisen yhteistyön on oltava vahvaa ja ohjauksen selkeää ja vaikuttavaa sen varmistamiseksi, että saatavilla on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen tarvittava tieto ja että tietojärjestelmäratkaisut ovat yhteentoimivia.
- Toimiva yhteistyö ja ohjaus ovat perustana asiakkaita ja ammattilaisia palvelevien tiedonhallinnan ratkaisujen kehittämislle ja hyödyntämiselle.
- **On välttämätöntä tiivistää yhteistyötä kansallisesti ja alueellisesti sekä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon välillä.**
- Tiedonhallinnan yhteistyö- ja ohjausrakenteet ovat selkeät ja tukevat sote-uudistusta
- Ohjauksella ja yhteistyöllä varmistetaan, että vaikuttavia toimintamalleja ja niitä tukevia ratkaisuja levitetään ja hyödynnetään laajasti.

Tietohallinnon ja ict-palveluiden ohjausjärjestelmän nykytilanteen kritiikkiä

- Kansallinen vastuunjaon ja valtasuhteiden osittainen epäselvyys?
 - Ylläpitää epätarkoituksenmukaista osaoptimointia sekä kehittämisessä että ylläpitotehtävissä
 - Mahdollistaa heikosti synergiaetuja
 - Päätöksenteossa moniportaisuutta ja päällekkäisyyttä
- Tarvitaan lisää avoimuutta ja läpinäkyvyyttä
 - Kokonaistilanteen seuranta ja ohjaus vaikeaa
- Vuoropuhelu kuntatoimijoiden ja kansallisten toimijoiden välillä riittämätöntä ja päätöksenteon kannalta huonosti ajoitettua?
 - kansallinen ja alueellinen kehittämistyö uhkaa erkaantua
- Sote-toimijoita koskevien ohjausmekanismien yksipuolisuus ja jäykkyys?
- IT-markkinoihin kohdistuvien ohjausmekanismien heikkous?

Ohjaus ja yhteistyö - tavoitteet

Sote-tieto hyötykäyttöön 2020 - toimeenpano

- Kuvaus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän ja palvelutoiminnan tiedonhallinnan ohjausprosesseista ja ohjauksen tehtävistä
- Kuvaus eri viranomaisten ja muiden palvelujen tarjoajien rooleista ja vastuista tehtävien suorittamisessa
- Esitys yhteisestä ohjausmallista, jonka avulla palvelutoiminnan kustannusvaikuttavuutta parannetaan suunnittelemalla, päättämällä ja panemalla toimeen tarvittavat toimenpiteet

Ohjaus ja yhteistyö - tavoitteet

Sote-tieto hyötykäyttöön 2020 - toimeenpano

- Ehdotus ohjauksen tavoitteista, toimintamalleista ja ohjauskeinoista sekä ohjauksen tasoista (kansallinen, alueellinen, paikallinen)
- Nykyistä parempi yhteentoimivuus ja tehokkuus
- Ohjausmalli kiinnitettävä osaksi viranomaisten valmistelu-, päätöksenteko- ja toimeenpanoprosesseja
- Sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön väliset tehtävät, roolit ja vastuut
 - kokonaisarkkitehtuurin rooli informaatio-ohjauksen välineenä
 - kokonaisarkkitehtuurityön kytkeminen viranomaisten päätöksentekoon

Ohjausmallin käytännöt

Sote-tieto hyötykäyttöön 2020 - toimeenpano

- Yhteisten muutos- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen
 - Miten tunnistetaan kehittämistarpeet ja toimenpidevaihtoehdot?
 - Mitä tehdään kansallisesti, mitä alueellisesti ja mitä viranomais-/toimijakohtaisesti?
- Yhteisten muutos- ja kehittämistoimenpiteiden suunnittelu
 - Miten arvioidaan toteutusvaihtoehdot ja muut toimenpiteet?
 - Miten elinkaaren aikaiset vastuut ja resursointi toteutetaan?
- Päätökset yhteisistä kehittämiskohteista
 - Miten tehdään päätös yhteisistä kehittämiskohteista ja vastuutahoista?
 - Miten kehitystyön tuotoksena syntyvien palvelujen ja ratkaisujen käyttäjät sitoutuvat kehitystyön käyttöönottoon?.

Case Vaiheistusasetus

- THL ja Kela ovat esittäneet tietojärjestelmämuutosten ongelmista johtuen vaiheistusasetuksen aikataulun siirtämistä myöhemmäksi kaikkien vaiheistusasetuksen kohtien osalta
- Terveystieteiden toimijoiden osalta on tullut palautetta, että Kanta-laajennuksia ei ole syytä lykätä tarpeettomasti
- Sähköisen lääkemääräyksen pakollisuuteen liittyvät muutokset tulee viedä hallitusti läpi
- Uusi vaiheistusasetus pyritään antamaan viimeistään syksyllä

Case Vaiheistusasetus

- Vaiheistuksessa muutamia kärkihankkeita: suun terveydenhuolto, tahdonilmaukset
- Muiden osalta takarajaa siirretään
- Siirrossa otetaan huomioon myös järkevä synkronointi sote-uudistuksen edellyttämien tietojärjestelmämuutosten kanssa
- On syytä muistaa, että vaiheistusasetuksessa esitetyt ajat ovat takarajoja ja aikaisemmin saa ottaa uusia kokonaisuuksia käyttöön, jos se pystytään sovittamaan yhteistestauksen ja Kelan käyttöönottovalmiuksien aikatauluun

Vaiheistusasetus - liittymä ohjauksen kehittämiseen

- Muutoshallintaa ja vuosikelloajattelua on syytä edelleen kehittää sekä kansallisten palveluiden että sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden tietojärjestelmämuutoksissa
- Yhteistyössä kansallisten ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa haetaan uusia toimintatapoja, joilla sekä aikataulujen realistisuutta että niihin sitoutumista parannetaan

maritta.korhonen@stm.fi

KYSYMYKSIÄ?